

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci péče o **nezletilého** [redacted], nar. [redacted], zastoupeného Městským úřadem Beroun jako kolizním opatrovníkem, syna Mgr. [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupené JUDr. Marcelou Šonkovou, advokátkou se sídlem Trojanova 18, Praha 2 a Ing. [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného JUDr. Klárou Samkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Španělská 742/6, Praha 2, **o změnu úpravy styku s nezletilým**, o odvolání matky proti rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 20. Prosince 2016 č.j.23 P 157/2013-694

t a k t o :

- I. Odvolací řízení směřující **proti výroku I** rozsudku soudu I. stupně **se zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně **ve výroku II mění tak**, že otec je oprávněn stýkat se s nezletilým [redacted], nar. [redacted] od středy v sudém kalendářním týdnu od 13:00 hod. do pondělí v lichém kalendářním týdnu do 08:00 hodin.
Tato úprava neplatí v době školních prázdnin, kdy je nahrazena tak, že otec je oprávněn se s nezletilým [redacted] stýkat takto:
  - o jarních školních prázdninách každý sudý rok od pátku předcházejícího jarním prázdninám od 13:00 hod. do pondělí, které následuje po skončení jarních prázdnin do 08:00 hod.,
  - dále o velikonočních prázdninách každý lichý rok vždy od čtvrtka předcházejícího velikonočním svátkům od 13:00 do úterý, které následuje po skončení velikonočních prázdnin do 08:00 hod.,
  - dále o podzimních prázdninách v každém lichém roce ode dne předcházejícího podzimním prázdninám od 13:00 hodin do nejbližší následujícího pondělí do 08:00 hod.,

- dále o vánočních prázdninách v každém sudém kalendářním roce od posledního dne školní docházky od 13:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod. a v každém lichém kalendářním roce od 26.12. od 09:00 hod. do 1.1. následujícího kalendářního roku do 18:00 hodin.
- dále v průběhu letních prázdnin v každém sudém kalendářním roce od 1.7. od 08:00 hod. do 15.7. do 18:00 hod. a od 1.8. od 08:00 hod. do 15.8. do 18:00 hod. a v každém lichém kalendářním roce od 15.7. od 08:00 hod. do 31.7. do 18:00 hod. a od 15.8. od 08:00 hod. do 31.8. do 18:00 hod.

Otec nezletilého vyzvedne ve školním zařízení a po styku jej do školního zařízení předá, v případě volna či absence nezletilého ve školním zařízení otec syna vyzvedne a po styku předá v bydlišti matky.

Matka je povinna nezletilého na styk řádně připravit.

Tím se mění rozsudek Okresního soudu v Berouně č.j. 23 Nc 565/2012 – 20 ze dne 24.10.2012 v části týkající se styku otce s nezletilým.

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud v Berouně rozsudkem ze dne 20. prosince 2016, č.j. 23 P 157/2013-694 k návrhu otce rozhodl o změně úpravy jeho styku s nezletilým [REDAKCE] tak, že rozsudek Okresního soudu v Berouně č.j. 23 Nc 565/2012 – 20 ze dne 24.10.2012 se v části týkající se styku otce s nezletilým [REDAKCE], mění tak, že otec je oprávněn se s nezletilým [REDAKCE], nar. [REDAKCE] stýkat v době od 22.12.2016 do 3.2.2017 v těchto konkrétních termínech:

- od 22.12. od 11:40 hodin do 23.12. do 11:40 hodin,
- od 26.12. 11.40 hodin do 27.12. 11:40 hod.
- od 30.12. 11:40 hod. do 1.1. do 17:00 hod.
- od 5.1.2017 od 11:40 hod. do 6.1.2017 do 08:00 hod.
- od 9.1.2017 od 11:40 hod. do 10.1.2017 do 08:00 hod.
- od 13.1.2017 od 11:40 hod. do 15.1.2017 do 17:00 hod.
- od 19.1.2017 od 11:40 hod. do 20.1.2017 do 08:00 hod.
- od 23.1.2017 od 11:40 hod. do 24.1.2017 do 08:00 hod.
- od 27.1.2017 od 11:40 hod. do 29.1.2017 do 17:00 hod.
- a od 2.2.2017 od 11:40 hod. do 3.2.2017 do 17:00 hod.

s tím, že otec nezletilého vyzvedne ve školním zařízení, v případě absence nezletilého ve škole, v bydlišti matky a odevzdá jej do školy, v případě nemoci, absence ve škole, v bydlišti matky (výrok I). Dále rozhodl, že rozsudek Okresního soudu v Berouně č.j. 23 Nc 565/2012 – 20 ze dne 24.10.2012 se v části týkající se styku otce s nezletilým [REDAKCE] mění tak, že otec je oprávněn se s nezletilým [REDAKCE], nar. [REDAKCE] stýkat od středy v sudém kalendářním týdnu od 11:40 hod. do pondělí v lichém kalendářním týdnu do 08:00 hodin.

Otec nezletilého vyzvedne ve školním zařízení a po styku jej do školního zařízení předá, v případě volna či absence nezletilého ve školním zařízení, otec syna vyzvedne a po styku předá v bydlišti matky. Tato úprava neplatí v době školních prázdnin, kdy je nahrazena tak, že otec je oprávněn se s nezletilým [REDAKCE] stýkat takto:

- o jarních školních prázdninách od pátku předcházejícího jarním prázdninám od 11.40 hod. do pondělí po skončení jarních prázdnin do 08:00 hod.,
- dále o velikonočních prázdninách vždy od čtvrtka předcházejícího velikonočním svátkům od 11:40 hod. do dne následujícího po Velikonočním pondělí do 08:00 hodin,
- dále o podzimních prázdninách v každém sudém roce ode dne předcházejícího podzimním prázdninám od 08:00 hodin do nejbližší následujícího pondělí do 08:00 hod.
- dále o vánočních prázdninách v každém lichém kalendářním roce od posledního dne školní docházky od 11:40 hod. do 25.12. do 19:00 hod. a v každém sudém kalendářním roce od 26.12. od 09:00 hod. do 1.1. následujícího kalendářního roku do 19:00 hodin.
- v průběhu hlavních letních prázdnin pak v každém sudém kalendářním roce od 1.7. od 08:00 hod. do 15.7. do 19:00 hod. a od 1.8. od 08:00 hod. do 15.8. do 19:00 hod. a v každém lichém kalendářním roce od 15.7. od 08:00 hod. do 31.7. do 19:00 hod. a od 15.8. od 08:00 hod. do 31.8. do 19:00 hod.

s tím, že otec vždy nezletilého převezme v bydlišti matky a po skončení styku jej v bydlišti matky vrátí. Matka je povinna nezletilého na styk řádně připravit (výrok II). O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení(výrok III).

Své rozhodnutí odůvodnil tím, že na základě provedeného dokazování zjistil, že naposledy bylo soudem rozhodováno o úpravě styku otce s nezletilým v roce 2012, kdy byl nezletilý velmi útlého věku (cca 2,5 roku). Rodiče uzavřeli dohodu, která dle názoru soudu respektovala tehdejší potřeby nezletilého – kratší cykly návštěv u otce, o letních prázdninách pouze týdenní pobyt. Styk otce s nezletilým probíhal až do července 2016 bezproblémově. Nezletilý nastoupil v září 2016 ke školnímu vzdělávání, čímž došlo k přirozené změně v režimu nezletilého. Soud I. stupně je přesvědčen, že nezletilý s ohledem na dosažení školního věku a s ohledem na nástup ke školní docházce je připraven ke změně styku, která ve své podstatě pouze koncentruje do současné doby roztříštěný styk otce se synem do jednoho pětidenního období v rámci čtrnáctidenního cyklu a nově upravuje styk otce s nezletilým v období školních prázdnin. Je pravdou, že právě před nástupem nezletilého [REDAKCE] do školního zařízení - počátkem července 2016 - došlo ve vztahu otce a nezletilého k něčemu, co se nepodařilo ani ve spolupráci s psychologkou, jednoznačně určit a pojmenovat, a co způsobilo odmítání otce ze strany nezletilého provázené psychickým napětím a stresem. Jako příčina se nabízí odlišný výchovný přístup rodičů, popř. rozpor rodičů o volbě školy (kdy otec preferoval a soudním rozhodnutím prosadil, jinou školu než preferovala matka a nezletilý). Podstatné však je, že za spolupráce matky, otce a klinické psychologky se podařilo obnovit [REDAKCE] důvěru v otce a odstranit jeho obavy ze styku s otcem v nepřítomnosti matky. Ze zprávy z asistovaného předávání nezletilého [REDAKCE] otci ze strany specializovaného pracoviště pro asistovaný styk rodičů s dětmi, poradenství a provázení v náročných rodinných situacích Area Fausta, ze zpráv klinické psychologky a z vyjádření rodičů má soud I. stupně za prokázané, že u nezletilého [REDAKCE] se z blíže nezjištěných příčin objevily v červenci 2016 negativní reakce na styk s otcem. Nezletilý se projevoval při styku s otcem úzkostně a napjatě, samostatný styk s otcem odmítal, i při vyšetřeních psychologkou se domáhal přítomnosti matky. Postupně byl zaznamenán posun v důvěře v otce, při posledních setkáních s otcem již probíhal kontakt spontánně, živě. Nezletilý [REDAKCE] měl k otci blízký kontakt fyzický, byl uvolněný. Otec je v kontaktu velmi zdatný, respektuje potřeby [REDAKCE], reaguje spontánně na signály, nabízí možnosti, o nezletilého [REDAKCE] se zajímá. V rodině matky a otce jsou odlišné výchovné přístupy, nezletilý [REDAKCE] tak může subjektivně vnímat prostředí u otce jako více vymezující, direktivní (včetně příležitostných fyzických trestů jako prostředku nastavení hranic). Otec i matka se o stav nezletilého zajímají, velmi dobře

spolupracují a komunikují s terapeutkou. V současné době styk probíhá dle rodiči uzavřené prozatímní dohody bez zřejmých problémů. Soud I. stupně je proto přesvědčen, že přes dokončení jakéhosi adaptačního režimu, směřovaného do počátku února, je nyní vhodný čas ke změně úpravy styku otce s nezletilým. Soud I. stupně považoval návrh otce na koncentraci styku otce s nezletilým do jednoho delšího období v rámci čtrnáctidenního cyklu za vhodný, odpovídající současnému věku nezletilého [REDAKCE], jeho aktuálnímu psychickému stavu i novému režimu vyvolanému nástupem nezletilého do 1. ročníku základní školy. Soud I. stupně uzavřel, že je vhodné, aby nastala otcem navrhovaná změna bez dalšího odkladu i proto, že matka očekává na začátku května 2017 narození dvojčat a změna rozvržení styku by neměla být [REDAKCE] pociťována jako změna vyvolaná právě narozením sourozenců, ale jen jako změna vyvolaná zlepšením vztahů s otcem a jeho nástupem do školy. Ze všech shora uvedených důvodů proto soud I. stupně návrhu otce vyhověl a změnil úpravu styku otce s nezletilým, neboť má za to, že takto upravený styk je v zájmu nezletilého a odpovídá jeho věku i potřebám. Zároveň takto upravený styk otcí umožňuje se výraznou měrou podílet na výchově syna a formování jeho osobnosti. O nákladech řízení rozhodl soud podle ust. § 23 zákona č. 292/2013 Sb., zákona o zvláštních řízeních soudních.

Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání matka. V něm namítala, že soud I. stupně zcela pominul, že v únoru 2015 rozhodoval o návrhu otce na svěřeni nezletilého do střídavé péče rodičů a tento návrh zamítl s tím, že od poslední úpravy nezletilého nedošlo ke kvalifikované změně poměrů, odůvodňující změnu rozhodnutí o výchově. Jedním z důvodů pro zamítnutí tohoto návrhu bylo i to, že vztahy mezi rodiči jsou velice napjaté, komunikace mezi nimi vážne a každý z nich má jiný přístup k výchově nezletilého i k jeho zdravotním problémům. Prakticky ihned po tomto zamítavém rozhodnutí podal otec návrh na změnu úpravy styku. Podle jejího názoru se otec tímto návrhem snaží obejít předchozí zamítavé rozhodnutí soudu a dosáhnout prakticky téhož jinou procesní cestou. Zdůrazňovala, že otec nepřístupuje zodpovědně ke zdravotnímu problému nezletilého, kterým je ptóza očního víčka, víčko mu nelepí, čímž může být snaha matky o neinvazivní korekci tohoto zdravotního problému degradována. Stejně laxně přistupoval otec k péči o nezletilého v době, kdy se ve škole objevily vši. Nesoustředěně se věnuje i školní přípravě nezletilého [REDAKCE]. Domácí úkol sice podepíše, ale již nekontroluje a nezletilý v něm má pak chyby. Když jde nezletilý do školy od otce, často mu chybí nějaké pomůcky. Otec nezletilého nedává do školní družiny, takže se nemůže účastnit akcí se spolužáky, např. návštěv kina, divadla. Matka soudu I. stupně vytýkala i to, že se nepokusil zjistit, proč nezletilý odmítal jít k otcí o letních prázdninách 2016 a zda nezletilý není nepřiměřeně trestán partnerkou otce, která často o nezletilého pečuje, neboť otec je pracovně vytížen. K možnosti rozšíření styku nezletilého s otcem se nestavěla kladně ani psychologka, která měla nezletilého v péči v létě 2016, když odmítal jít k otcí. Dále matka nesouhlasila ani s tím, aby si otec nezletilého vyzvedával ve škole, neboť by nezletilý musel s sebou k otcí nosit objemnou školní tašku s učebnicemi a pomůckami na několik pracovních dnů dopředu. Nadto se domnívá, že takovéto předávání nezletilého dítěte instituci či subjektu, který není účastníkem řízení, je nevykonatelné. Rovněž přebírání nezletilého otcem v 11.40 hodin ve středu není rozumné, neboť takto mu končí škola v 1. třídě, kdežto v dalším školním roce to může být jiné. Nesouhlasí rovněž s tím, aby měl otec nezletilého o jarních a velikonočních prázdninách každý rok a ona nikdy, jak je upraveno rozsudkem soudu I. stupně. Nepraktické se jí jeví předávání nezletilého po prázdninách prostřednictvím školy. Navrhovala, aby odvolací soud návrh otce na změnu úpravy styku zamítl.

Otec ve svém vyjádření k odvolání matky předně zdůrazňoval, že se svým návrhem na změnu úpravy styku s nezletilým nedomáhá shodného rozhodnutí jako v případě návrhu na

změnu výchovy nezletilého. Upozorňoval, že o jeho styku s nezletilým bylo rozhodováno naposledy v roce 2012, a to v rozsahu 5 dnů, které jsou roztrženy do kratších bloků v rozmezí 14 dnů. Svým návrhem se domáhá pouze jiného rozložení současné úpravy, tedy sjednocení roztržené úpravy do jednoho bloku v délce 5 dnů v rozmezí 14 dnů. Nejedná se tedy o snahu otce obejít předchozí rozhodnutí. Nezletilý touto změnou získá prostor k tomu, aby se mohl lépe soustředit na školní docházku a mohl s otcem trávit delší nepřerušené období. Dosud roztržený styk podle jeho názoru neodpovídá současným potřebám nezletilého. Co se týče nelepení víčka otcem, pak otec uvádí, že tato záležitost byla řešena na případové konferenci. Lékaři doporučují chirurgický zákrok, neboť lepení víčka nevede k odstranění problémů nezletilého. Matka s operací zásadně nesouhlasí a lepení víčka využívá pouze účelově k šikaně otce. Pokud jde o vši, ty jsou podle otce častým problémem ve školních zařízeních. Otec však pečlivě myje nezletilému hlavu a provádí preventivní opatření. Intenzivně se věnuje i přípravě nezletilého do školy. Nezletilý je premiantem třídy, se školním prospěchem nemá sebemenší problémy. Otec svým podpisem domácího úkolu potvrzuje, že syn dělá domácí úkoly doma a ne ve škole. Chyby, které nezletilý v úkolu má, nepovažuje otec za klíčové, neboť smyslem těchto cvičení je něco jiného. Družinu opravdu využívá pouze výjimečně, neboť má zato, že je pro nezletilého důležitější, aby trávil čas s ním nebo s blízkými rodinnými příslušníky, a to i s ohledem na to, že jejich čas je velmi limitovaný. Matka se snaží vyloučit otce zcela z výchovy syna. Vyhovovala by jí situace, kterou nastolila během letních prázdnin, kdy nezletilého otcí ani jednou nepředala. Podle otce bylo důvodem náhlého odmítání otce ze strany nezletilého právě jednání matky, která neunesla, že otec vybral pro nezletilého jinou školu. Po vyhlášení rozhodnutí odvolacím soudem, který rozhodl o tom, že nezletilý bude docházet do 3. Základní školy v Berouně, přestala matka nezletilého otcí předávat a blokovala jakýkoliv kontakt mezi nimi. K jejímu návrhu byl předběžným opatřením upraven asistovaný styk otce s nezletilým a velice brzy byly jejich kontakty obnoveny. Otec dále uváděl, že není pracovně zaneprázdněn, nezletilému se věnuje nadstandardně, jeho partnerka nezletilého vyzvedává ze školy pouze výjimečně. Matka je nyní na rodičovské dovolené s dvojčaty a podle jeho informací využívá služeb chůvy a hospodyně, neboť péči o tři děti sama nezvládá. Pokud jde o předávání nezletilého prostřednictvím školy, pak otec uváděl, že toto je v poslední době běžný způsob předávání dětí v rámci styku, nezletilý naopak nebude muset tak často přenášet velké množství školních pomůcek. Navíc veškeré ošacení, obutí a věci osobní potřeby má [REDAKCE] u otce, takže je nemusí přenášet. Předávání v bydlišti matky bylo velmi konfliktní, matka negativně působila na syna. K úpravě během jarních a velikonočních prázdnin uváděl, že nenavrhoval úpravu styku s nezletilým každý rok, ale nemá s tím problém. Navrhoval, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu potvrdil.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací (ust. § 10 odst. 1 občanského soudního řádu – dále jen o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno proti nepravomocnému rozsudku okresního soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (ust. § 204 odst. 1 o.s.ř.), že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř.), a že uplatněné skutečnosti lze podřadit pod dovolené odvolací důvody [ust. § 205 odst. 2 písm. e) a g) o.s.ř.], **přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu uvedeném v ust. § 212, věta první o.s.ř. a ust. § 212a o.s.ř., tedy přezkoumal i řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo a přihlížel k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci** (ust. § 212a odst. 5 o.s.ř.).

V průběhu odvolacího řízení vzala matka své odvolání proti výroku I rozsudku soudu I. stupně, kterým byl upraven styk nezletilého s otcem v konkrétním období do 3.2.2017, zpět a odvolací soud v souladu s ustanovením § 207 o.s.ř. odvolací řízení v tomto rozsahu **zastavil**.

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že styk nezletilého s otcem byl upraven rozsudkem Okresního soudu v Berouně č.j. 23 Nc 565/2012 – 20 ze dne 24.10.2012. Tímto rozsudkem byla schválena dohoda rodičů, na základě které byl nezletilý [REDAKCE], nar. [REDAKCE] svěřen do výchovy matky a otec se zavázal přispívat na jeho výživu částkou 8.000,- Kč měsíčně. Současně byla schválena dohoda rodičů, na základě které je otec oprávněn se stýkat s nezletilým [REDAKCE] v každém lichém týdnu v kalendářním roce od pondělí 18:00 hodin do úterý 18:00 hodin, dále od pátku 18:00 hodin do neděle 18:00 hodin a v každém sudém týdnu v kalendářním roce od středy 18:00 hodin do pátku 18:00 hodin. Mimo to je otec oprávněn stýkat se s nezletilým [REDAKCE] každý rok o letních prázdninách po dobu prvního a třetího týdne v červenci a po dobu prvního a třetího týdne v srpnu, vždy od pondělí od 10:00 hodin do neděle do 18:00 hodin, dále pak každý rok o jarních prázdninách od soboty 10:00 hodin v týdnu, který jarním prázdninám předchází do středy 18:00 hodin v prázdninovém týdnu. O Vánocích v sudém kalendářním roce je otec oprávněn se s nezletilým stýkat od 25.12. od 10:00 hodin do 26.12. do 18:00 hodin a od 30.12. od 10:00 hodin do 1.1. následujícího roku do 10:00 hodin, a v lichém kalendářním roce pak od 23.12. od 18:00 hodin do 25.12. do 10:00 hodin a od 27.12. od 10:00 hodin do 30.12. do 10:00 hodin. V rámci styku se otec zavázal nezletilého [REDAKCE] vždy ke styku převzít v bydlišti matky a v bydlišti matky jej také po skončení styku matce předat. Otec krátce po podání tohoto návrhu na změnu úpravy styku podal i návrh na výkon rozhodnutí, neboť matka mu dne 4.7.2016 a dále i 18.7.2016 bránila ve styku se synem. Nepředání syna zdůvodnila tím, že nezletilý syn k otci odmítá jít, styku s otcem se brání a vyjadřuje z otce strach. Matka podala dne 7.7.2016 návrh na vydání předběžného opatření, kterým by byl zakázán styk otce s nezletilým. Tento návrh byl usnesením soudu I. stupně ze dne 14.7.2016 zamítnut. Ze strany matky následoval návrh na nařízení předběžného opatření, kterým se domáhala, aby do rozhodnutí ve věci samé byl otec oprávněn se stýkat s nezletilým [REDAKCE] pouze v rámci asistovaného styku v Nemocnici Hořovice u klinické psycholožky Mgr. [REDAKCE], a to v konkrétně stanovených termínech. V odůvodnění předběžného opatření tehdy uvedla, že nezletilý 4.7.2016 odmítl odejít k otci, na otce reagoval odmítavě, plakal, a odmítal opustit bydliště matky. Matka kontaktovala dětskou lékařku, která s nezletilým probírala situaci a vyhodnotila ranní záchvat nezletilého jako panickou ataku a doporučila vyhledat pomoc dětského psychologa. Matka jako možnou příčinu odmítání otce synem uvedla užívání fyzických trestů ze strany otce a jeho partnerky, které matka zásadně odmítá a syn se s nimi v jejím výchovném prostředí nesetkává. Na základě tohoto návrhu matka soud I. stupně usnesením č.j. 23 P 157/2013 – 544 ze dne 11.8.2016 nařídil předběžné opatření, na základě kterého upravil zatímním způsobem styk otce s nezletilým v období od 11.8.2016 do 30.9.2016 jen za asistence klinické psycholožky Mgr. [REDAKCE]. S ohledem na nedokončené vyšetření nezletilého soud následně usnesením č.j. 23P 157/2013-580 ze dne 29.9.2016 nařízeným předběžným opatřením prodloužil dobu asistovaných styků o další dva týdny. Matka podala dne 16.11.2016 další návrh na vydání předběžného opatření, kterým navrhovala upravit styk otce s nezletilým po dobu od 21.11.2016 do 20.12.2016 tak, aby otec byl oprávněn stýkat se s nezletilým dvakrát týdně, a to vždy v pondělí a čtvrtek od skončení školního vyučování do 17.00 hodin. Tento návrh byl usnesením soudu I. stupně ze dne 23.11.2016, č.j. 23 P 157/2013-631 zamítnut. Před soudem I. stupně rodiče dne 14. října 2016 uzavřeli mimosoudní dohodu o úpravě styku otce s nezletilým pro následující období v konkrétních termínech. Dne 28.11.2016 proběhla případová konference pořádaná OSPOD Městského úřadu Beroun, kde byli rodiči vedeni k nastavení pevných pravidel pro předávání nezletilého v různých modelových situacích. Dne 20.12.2016 proběhlo před soudem I. stupně další jednání, při kterém byly provedeny listinné důkazy a následně bylo rozhodnuto napadeným rozsudkem. Poté podal ještě otec návrh na vydání předběžného opatření, kterým se domáhal předání nezletilého do jeho výchovy do 30.4.2017, které odůvodňoval tím, že dne

7.4.2017 se matce narodila dvojčata a dočasně není schopna ze zdravotních důvodů péči o syna zajistit a požadoval upravit styk pro následující období. Tento návrh otce byl usnesením soudu I. stupně ze dne 18.4.2017, č.j. 23 P 157/2013-724, zamítnut.

Odvolací soud má zato, že soud I. stupně správně zjistil skutkový stav, když svá zjištění učinil na základě listinných důkazů. Dokazování odvolací soud doplnil za použití ustanovení § 205a odst. 2 o.s.ř. podle ustanovení § 213 odst. 2, odst.4 o.s.ř. k návrhu matky, a to obsahem zprávy psycholožky Mgr. [REDAKCE] z 29.6.2017. Z této zprávy odvolací soud zjistil, že tato kontrola nezletilého byla provedena po delší době. Vyplývá z ní i to, že žádné panické ataky se u nezletilého již neobjevily, jeho stav je stabilizován. V závěru uvedla, že kontakt nezletilého s otcem tak, jak je zaveden, je vyhovující a ponechala by ho beze změn.

Podle ustanovení § 888 občanského zákoníku dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.

Podle ustanovení § 889 občanského zákoníku rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se musejí zdržet všeho, co narušuje vztah dítěte k oběma rodičům nebo co výchovu dítěte ztěžuje. Brání-li rodič, který má dítě v péči, bezdůvodně trvale či opakovaně druhému rodiči ve styku s dítětem, je takové chování důvodem pro nové rozhodnutí soudu o tom, který z rodičů má mít dítě ve své péči.

Podle ustanovení § 890 občanského zákoníku rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.

Podle ustanovení § 891 odst. 1 občanského zákoníku rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se spolu dohodnou, jak se rodič, který dítě v péči nemá, bude s dítětem stýkat. Nedohodnou-li se rodiče, nebo vyžaduje-li to zájem na výchově dítěte a poměry v rodině, soud styk rodiče s dítětem upraví. V odůvodněných případech může soud určit místo styku rodiče s dítětem. Podle odst. 2 je-li to nutné v zájmu dítěte, soud omezí právo rodiče osobně se stýkat s dítětem, anebo tento styk i zakáže.

Na rozdíl od dohod rodičů o svěření do výchovy, které ke své platnosti vyžadují schválení soudem, v případě úpravy styku rodiče, kterému nebylo dítě svěřeno do výchovy, vychází zákon z toho, že se může jednat o situace značně proměnlivé a že se rodiče zpravidla na této záležitosti dohodnou. Rozhodování o úpravě styku s dítětem ve všech případech, kdy rodiče dítěte spolu nežijí, by bylo nevhodným vměšováním státní moci do rodinných vztahů. Předpokládá se tedy, že rodič, kterému soud svěřil dítě do péče, a druhý rodič, se spolu dohodnou na tom, jak se nepečující rodič bude s dítětem stýkat. O úpravě styku soud rozhoduje jen za situace, kdy se rodiče na styku nemohou dohodnout, anebo dohodnou-li se tak, že dohoda je v rozporu se zájmem dítěte.

Rozsah styku dítěte s rodičem je závislý na mnoha okolnostech na straně dítěte i rodiče. U dítěte je to především otázka věku dítěte. Jinak je upravován styk s dítětem útlého věku, jinak styk dítěte staršího. Podstatnou roli hraje i vztah dítěte ke druhému rodiči, to je, zda se dítě s rodičem již častěji stýkalo a je na něj zvyklé. Na straně rodiče je třeba zvažovat schopnost tohoto rodiče se o dítě postarat, během doby, po kterou bude mít dítě u sebe, zda má vyhovující prostředí ke styku apod. Rozhodování o úpravě styku dítěte s rodičem je

otázkou velice citlivou zejména tam, kde vztahy mezi rodiči jsou vážně narušeny. Rodič, jemuž nebylo nezletilé dítě svěřeno do výchovy, uplatňuje při styku s ním svou úlohu ve výchově, která je mu dána ustanovením § 858 občanského zákoníku. Úkolem druhého rodiče, který nezletilé dítě vychovává, proto je, aby se zřetelem k zájmu dítěte na prospěšném styku s druhým rodičem, vytvářel příznivé podmínky ke styku tohoto rodiče s nezletilým dítětem, a to hlavně vedením dítěte ke správnému vztahu k tomuto rodiči /srovnej rozhodnutí Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek R 96/1967/. Podle rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 554/04 úkolem soudů je upravit styk rodičů s dětmi a nikoliv jej omezit či dokonce vyloučit. Soudy musí nalézt takové řešení, které nebude omezovat právo rodiče, zaručené čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Podle přesvědčení Ústavního soudu zájem dítěte vyžaduje, aby se na jeho výchově výrazněji podílel i otec – tedy prvek mužský – který je schopen napomáhat dítěti vhodnou formou i se školní prací a nezastupitelným způsobem se podílet na jeho postupně se vyvíjející životní orientaci. Na druhé straně nelze připustit, aby úprava styku závisela pouze na libovůli či na momentálních možnostech a ochotě či neochotě jednoho z rodičů (ať již otce nebo matky).

Co se týče odvolání matky proti výroku II rozsudku soudu I. stupně, odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že jsou dány podmínky pro změnu úpravy styku, neboť došlo bezesporu ke změně poměrů, a to zejména na straně nezletilého. V době poslední úpravy byly nezletilému dva roky, nyní je žákem základní školy. Jeho potřeby tedy byly v době posledního rozhodování zcela jiné a i s ohledem na jeho věk nebylo vhodné upravit styk s otcem po delší časové období v celku. Nyní však toto časté přecházení od jednoho z rodičů k druhému i podle názoru odvolacího soudu neodpovídá jeho potřebám a nezletilého zbytečně zatěžuje a stresuje. Je tedy na místě dosavadní úpravu styku nezletilého s otcem změnit. I s ohledem na závěry zpráv odborníků, na které odkazoval i soud I. stupně ve svém rozhodnutí, je zřejmé, že nezletilý má k otci dobrý vztah stejně tak jako otec k nezletilému, otec o něho v době styku řádně pečuje. Rozsah styku, tak jak byl stanoven soudem I. stupně, koresponduje jak s potřebami nezletilého, tak umožňuje otci podílet se v dostatečné míře na jeho výchově. V žádném případě se nejedná o stejnou variantu jako v případě střídavé výchovy, a to ani rozsahem, ale zejména pak významem takto upraveného styku. To, že mezi rodiči vážně komunikace a jejich vztahy jsou vyhrocené, skutečně může být důvodem pro zamítnutí návrhu na střídavou výchovu, neboť by se mohlo stát, že nebudou zajištěny základní potřeby nezletilého. Nicméně tyto špatné vztahy mezi rodiči nemohou být důvodem pro omezení styku jednoho z nich s nezletilým. Je pravdou, že v období léta 2016 došlo k problému se stykem nezletilého s otcem. Odvolací soud, stejně tak jako soud I. stupně, tuto skutečnost přisuzuje tomu, že v tomto období došlo k vyostření vztahů mezi rodiči s ohledem na rozpory ve volbě školy. Rodiče zřejmě nedokázali tyto záležitosti neřešit před nezletilým, což se samozřejmě na jeho psychice muselo projevit. I v zájmu nezletilého by proto rodiče měli na zlepšení svých vztahů pracovat za pomoci odborníků, aby se uvedená situace již neopakovala.

Pokud matka odkazovala na zprávu psychologůky Mgr. ██████████, pak odvolací soud uvádí, že jak vyplývá z jejího obsahu, viděla nezletilého po delší době, uváděla, že stav nezletilého je stabilizován. Kromě toho je třeba přihlídnout i k tomu, že tato zpráva je z června 2017 a do doby rozhodování odvolacího soudu uplynula poměrně dlouhá doba a i k tomu, že psychologůka hovořila pouze s matkou a vycházela z jí poskytnutých informací. V mezidobí také probíhal další styk nezletilého s otcem, takže došlo k dalšímu rozvoji jejich vztahů.

K námitce matky, že tím, že otec nedává nezletilého do družiny, připravuje ho i o možnost navštěvovat zájmový kroužek, odvolací soud připomíná, že v případě, že nezletilý

dochází do nějakého kroužku, je povinností otce ho na tento kroužek dopravit, neboť zájmová činnost dítěte přispívá k rozvoji jeho osobnosti a dovedností a je bezesporu v jeho zájmu.

Pakliže matka poukazovala na nevhodnost předávání nezletilého prostřednictvím školy, je třeba uvést, že toto je zcela běžný způsob předávání nezletilého dítěte a naopak je v zájmu nezletilého. Odpadnou tak kontakty mezi rodiči, při kterých dochází k zbytečným problémům, neshodám a hádkám, kterým je pak nezletilé dítě přítomno a negativně to ovlivňuje jeho psychiku. Množství přenášených učebnic pak lze ovlivnit pořízením dvojích učebnic či dohodou se školou.

Odvolací soud shledal odvolání matky důvodným pouze v nepatrné části. Pokud jde o běžný styk otce s nezletilým, shledal důvodnou námitku matky, že styk nezletilého s otcem od středy 11.40 hodin je nepraktický s ohledem na délku vyučování nezletilého. Z tohoto důvodu byl tento styk upraven až od 13.00 hodin. V části týkající se speciální úpravy styku otce s nezletilým byl rozsudek soudu I. stupně změněn zejména v části týkající se jarních a velikonočních prázdnin, když soud I. stupně (zřejmě spíše nedopatřením) upravil styk otce s nezletilým v těchto obdobích každoročně. Pro tato období byl tedy odvolacím soudem upraven styk otce s nezletilým v sudém roce. Pro tato, ale i další období, byl posunut počátek styku na 13.00 hodin s ohledem na průběh školního vyučování a konec byl posunut na 18.00 hodin, aby měl nezletilý dostatek času se zaklimatizovat v prostředí u matky. Bylo upraveno i místo převzetí otce ke styku tak, že v době, kdy probíhá školní vyučování, to bude ve škole, v době volna, či absence nezletilého ve školním zařízení si otec nezletilého vyzvedne v bydlišti matky.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadeném výroku II pouze **částečně změnil podle ustanovení § 220, odst. 1, písm. a) o.s.ř.** a ve zbývající části **podle ustanovení § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil.**

O nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř., ust. § 146 odst. 1 písm. a) o.s.ř. a ustanovení § 23 zákona o zvláštních řízeních soudních., když v této věci neshledal takové mimořádné okolnosti, které by odůvodňovaly přiznání nákladů řízení některému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné [ust. § 238 odst.1 písm.a)o.s.ř.].

Soud nařídí výkon rozhodnutí uložením pokuty proti tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o péči o nezletilé dítě, popřípadě o úpravě styku s ním anebo rozhodnutí o navrácení dítěte [ust. § 502 odst.1 o.s.ř.].

Výkon rozhodnutí uložením pokuty lze nařídít opětovně, jen je-li to účelné; výše jednotlivé pokuty nesmí přesahovat 50.000,- Kč. Pokuty připadají státu a soud eviduje částku vymožených pokut. [ust. § 502 odst.2 o.s.ř.].

Je-li to účelné, může soud a) tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o péči o nezletilé dítě, popřípadě o úpravě styku s ním anebo rozhodnutí o navrácení dítěte,

nařídít první setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin, b) nejsou-li dány podmínky pro změnu rozhodnutí, stanovit plán navykacího režimu (dále jen „plán“), je-li to v zájmu dítěte; plán se stanoví tak, aby byl umožněn postupný kontakt dítěte s osobou oprávněnou ke styku s ním; soud zpravidla před stanovením plánu opatří odborné vyjádření o vhodnosti, obsahu, rozsahu a době trvání; výkonem kontroly plnění plánu soud pověří vhodnou osobu nebo zařízení, neprovádí-li soud výkon kontroly přímo, c) rozhodnout o uložení povinnosti osobám, mezi kterými má být styk realizován, styk vykonávat pod dohledem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, d) nařídít povinnému setkání s odborníkem v oboru pedopsychologie [ust. § 503 odst.1 o.s.ř.].

Shledá-li soud porušování plánu některým z účastníků, které má vliv na účel navykacího režimu, nebo dospěje-li k závěru, že navykací režim neplní svůj účel, plán zruší a přistoupí k výkonu rozhodnutí podle ust. § 504 o.s.ř. [ust. § 503 odst.2 o.s.ř.].

Zůstane-li postup soudu podle ust. § 502 a 503 bezvýsledný nebo je-li po zahájení řízení z okolností případu zřejmé, že by tento postup zjevně nevedl ke splnění povinnosti, nařídí soud výkon rozhodnutí odnětím dítěte proti tomu, u koho podle rozhodnutí nebo dohody nemá být, a jeho předání tomu, komu bylo podle rozhodnutí nebo dohody svěřeno nebo má být navraceno, anebo tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu. Výkon rozhodnutí odnětím dítěte a jeho předání tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu, lze podle věty první nařídít jen ve výjimečných případech. Rozhodnutí, kterým byl výkon rozhodnutí o odnětí dítěte nařízen, se doručuje povinnému až při provedení výkonu [ust. § 504 o.s.ř.].

V Praze dne 1. listopadu 2017

JUDr. Hana Lojkásková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Kazetská